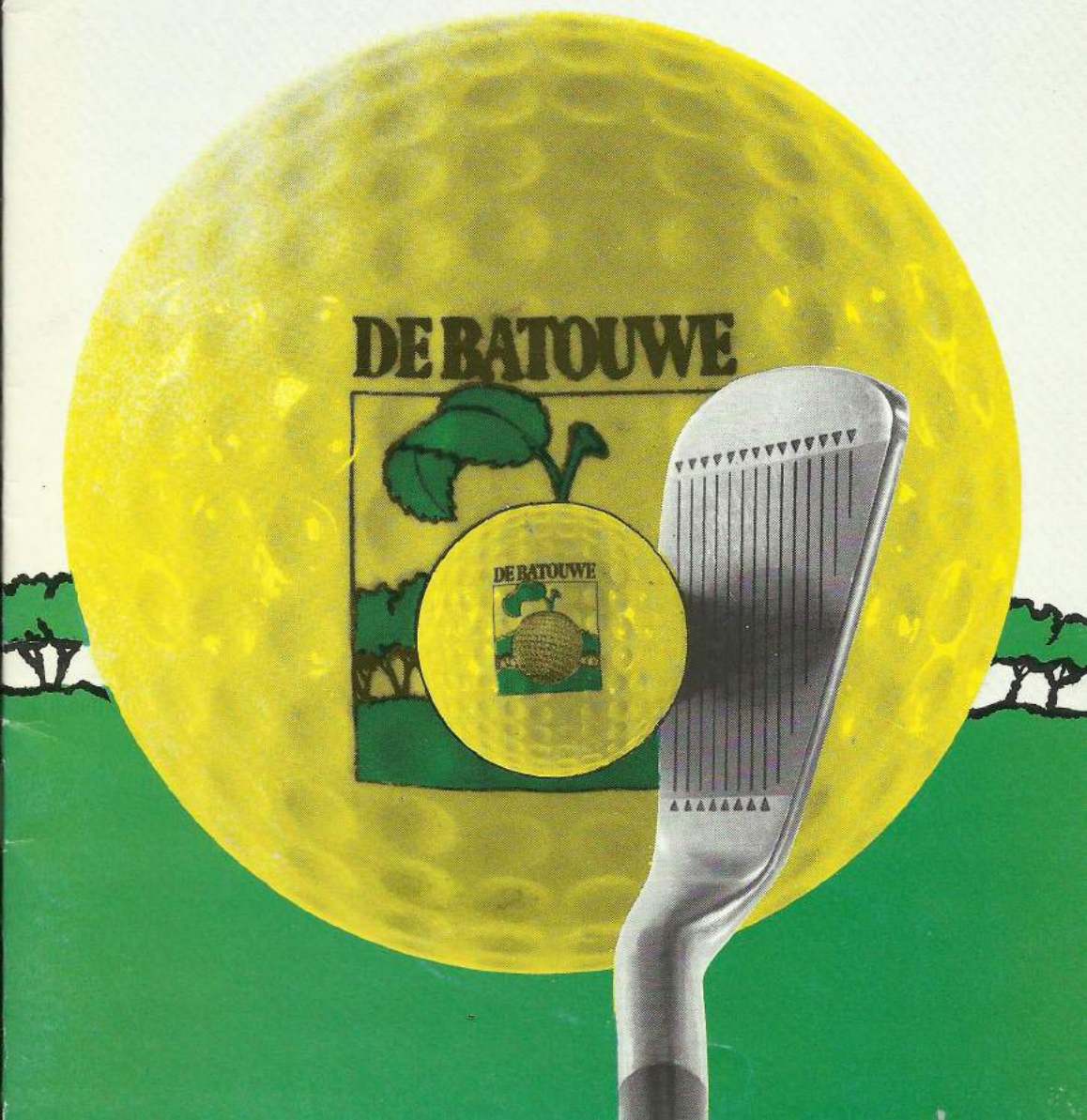

Nummer 3, juni 1992

'LOCAL RULES'

Golfvereniging 'De Batouwe'

Als u aan beleggen denkt, reserveer de bank dan 'n uurtje voor uzelf.

Als u over de vele mogelijkheden van beleggen wilt praten, kunnen wij ons voorstellen dat u daar even de tijd voor neemt. Dat doen wij ook. Wij maken graag een uurtje voor u vrij. Dat kan ook buiten kantooruren, bij u thuis of op de zaak. Gewoon 'n kwestie van een afspraak maken. **NMB BANK**

De NMB denkt met u mee.
Nu ook op afspraak.

Tiel: Veemarkt 2, tel. 03440-39358

LOCAL RULES

Jaargang 1, nr. 3, juni 1992,

"Local Rules" verschijnt 6x per jaar.
Uitgave van
golfvereniging "de BATOUWE "

Redactie:

Bea Meussen-Berkeljon... 03453-1442
hoofdredactie

(ook voor advertentie en sponsoring)
Toos Bos Heuff 03447-2579
(o.a. penningmeester)

Iris van Meeuwen.....03435-72774
(productie)

Gerard van Woudenberg. 03457-1572
(secretariaat)

Grafische verzorging:

I.D. Studio: Iris & Philip van Meeuwen

Druk: Offsetdrukkerij Mobu,Tiel.

Correspondentie adres:

Molenweg 1a,
4112 NP Beusichem

IN DIT NUMMER :

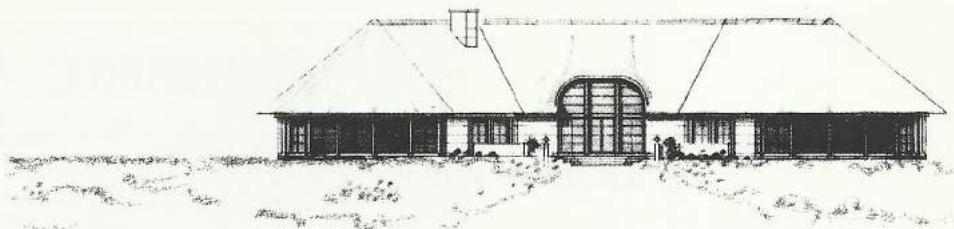
Commissies.....	2
Van de redactie.....	5
Blessures bij golfsport.....	6
Het beloofde land (2).....	10

*Golfarchitect Alan Rijks vertelt over
het beloofde land*

Commissienieuws.....	15
Uw Pro hoest.....	17
Van uw assistent Pro.....	19
Off course.....	21
Off course not.....	23
Prikbord.....	24

Inleveren copy volgende nummer
gaarne **vóór 19 juli** en sturen naar
ons correspondentieadres
of afgeven in het clubhuis.

Bestuur:

Willem Meussen..... 03453-1442
(voorzitter)
 Walter van Hulstijn 03450-16530
(comm. tech. zaken / plv.vzt.)
 Joop Rooders.....03440-13958
(secretaris)
 Freek van Wendel de Joode
(penningmeester)..... 03457-2207
 John van der Heijden.....03440-13657
 Mark Tempelman..... 03440-30143

Commissies:

Walter van Hulstijn.....03450-16530
*(coördinator technische Zaken /
 handicap- / regelcommissie)*
 Wim Broeder 03440-13829
(voorzitter handicapcommissie)
 Max van Kooten 03451-13196
(non handicaps)
 Erry de Boer 03440-17159
(GVB en baanpermissie)
 Bob Donkersloot..... 03440-15181
(etiquette- / regelavonden)
 Rijk IJzendoorn.....03440-31251
(voorzitter baancommissie)
 Henk Brinks 03440-20681
(marshall - indeling)
 Rijk van IJzendoorn..... 03440-31251
(caddiemaster)
 Roel Simons.....03446-1892
(coördinator sport zaken)

Gert Morriën 03454-2136
(voorzitter wedstrijdcommissie)
 Willem Klein.....03452-8451
(voorzitter seniorencommissie)
 Aly Wijnbergen.....08384-1669
(voorzitter damescommissie)
 Ruud Feekes.....08878-1052
(voorzitter jeugdcommissie)
 Philip van Meeuwen 03435- 72774
(voorzitter PR-commissie)
 Bea Meussen - Berkeljon 03453-1442
(voorzitter redactiecommissie)

Vacant

(voorzitter evenementencommissie)

Proshop:.....03440-23209

Pro's:

Paul Grosfeld.....085-513706
 Nieuwstad 31, 6811 BJ, Arnhem
 Marc Wolterinck 05437-72938
 Willemstraat 16, 7122 BL, Aalten

Greenkeeper:

Ben van Schaik 03444-4079
 Medesteinsestraat 16, 4054 MJ, Echteld

Clubhuis:.....03440-24370

(op maandag gesloten)

Golfcentrum de Batouwe

Kanaalweg- Oost 3, 4011 LR, Zoelen

Fax. 03440-13096

Paul Wortelboer.....03440-24370

(manager)

PRO GOLF SHOP BATOUWE

- GEDEGEN ADVIES,
MAATWERK NAAR UW SWING
- DIRECTE SERVICE,
ALLE MERKEN LEVERBAAR
- RUIME VOORRAAD,
SCHERPE PRIJZEN
- UW EERSTE EN BESTE ADRES
VOOR AL UW GOLF- EN
KADO ARTIKELEN

**PRO
GOLF
SHOP**

Openingtijden:
dinsdag v/m zaterdag
12.00 – 13.00 uur
15.00 – 16.00 uur
18.00 – 19.00 uur
op zondag:
12.00 – 16.00 uur

Telefoon 03440-23209

TOT ZIENS, PAUL GROSFELD

Compute College

Today's
SOFTWARE
TRAINING
SOCIETY

Vestigingen in:
Wijk bij Duurstede
Amsterdam
Driebergen
Doorn
Den Haag
Tilburg

Algemeen Directeur:
Pieter Steinz
Compute College
Muntstraat 25
3961 AJ Wijk bij Duurstede
Telefoon: 03435-77077
Fax: 03435-71736

Gelegenheidsdrukkerwerk

Met steeds de allernieuwste kollekties en de grootste keuze. U kunt ook alle boeken meenemen om gezellig thuis de kaart bij uw feestelijke gebeurtenis uit te zoeken. Met advies voor tekst of andere mogelijkheden zijn we u graag van dienst.

UITNODIGING - VERLOVING - GEBORTE - HUWELIJK - ETC.

**Kopiëren
Sneldruk
Offset
DTP**

MOBU DRUKKERIJ BV.
Postbus 6059, 4000 HB Tiel
Damstraat 9, tel. 03440-11326
fax 03440-16414

Copyshop Geldermalsen:

Achter 't Veer 16 (naast het postkantoor)
telefoon 03455-74445 fax 03455-75250

Copyshop Tiel: Westuidensstraat 1, telefoon 03440-14682 fax 03440-16414

LEADERS IN STYLE

MEN'S FASHION

DENKT U NU EVEN AAN
EEN SPORTIEF WEEKEND

LEADERS IN STYLE

De beste keuze in kwaliteit en klasse

de Blank

MARKTPROMENADE - TIEL

Van de redactie

Door het fantastische weer van de laatste weken zou je bijna vergeten dat de vakantieperiode in aantocht is. Toch worden er hier en daar plannen gemaakt; het gonst van de ideeën en als al deze plannen worden uitgevoerd, waaiëren straks heel wat "Batouwers" uit over 's-werelds golfcourses.

Voor een aantal leden is de vakantie nog niet aan de orde. Eerst moet er gezwoegd worden, want: het G.V.B. staat voor de deur.

Binnenkort is de "Rosendaelsche" weer gastheer voor G.V.B-ers in spé.

Wij wensen hen veel succes!

Onze 18-holesbaan begint steeds meer vorm te krijgen. Het interview dat de redactie had met Alan Rijks, de baanarchitect, geeft daar een goed beeld van; de begeleidende foto's spreken voor zich.

Onze vaste columnisten hebben ook deze maand weer hun best gedaan; er is voor iedereen wat: technische zaken, blessures, de steeds meer tereinvinnende Big Bertha's; u leest het allemaal in dit nummer van "Local Rules".

Op het moment dat ik dit stukje schrijf, ben ik net gearriveerd op mijn zuiderlijke vakantiebestemming, met een koffer vol zomerkleding en mijn golftas.

We hadden er beter aan gedaan dikke truien, lange broeken en paraplu's mee te nemen.

Toen we vanmiddag landden was het hier 16 graden, het stormde en het regende.

Met spijt denk ik aan ons vertrek uit zonnig Nederland; de gedachte dat ik over twee weken weer op een zonnig Batouwe terras zit houdt me op de been!

Namens de redactie,

Bea Meussen Berkeljon.

BLESSURES BIJ GOLFSPORT

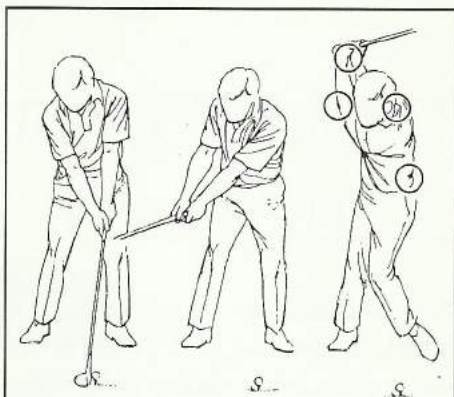
De golfsport is een populaire sport en groeit in deze populariteit. De Nederlandse Golf Federatie telt 123 clubs als leden en ongeveer 60.000 Nederlandse golfers, van wie ongeveer 40.000 een golfvaardigheidsbewijs hebben. In 1988 bleek ongeveer 44% van de Nederlandse golfers tussen 45 en 65 jaar oud te zijn en slechts 15% boven de 65 jaar. Er blijkt een tendens naar verjonging van de sport te bestaan. De schatting luidt dat nu nog maar 40% van de golfers ouder is dan 45 jaar. Momenteel kent Nederland 250 professionele golfinstructeurs en zes golfers, die in het internationale professionele circuit meedraaien.

Golfblessures

Ongeveer 70% van de golfblessures ontstaat tijdens het herhaaldelijk oefenen van de swing (zie tabel 1). Om inzicht te krijgen in het ontstaan van deze golfblessures zullen we dus kennis moeten nemen van de biomechanische en kinetische aspecten van de swing.

De golfswing kan biomechanisch worden opgedeeld in drie fasen:

- * de voorzwaai, ook wel de 'backswing' of 'take away' genoemd (zie tek. 1),
- * de slag ofwel de 'downswing' en de 'impact',
- * de nazwaai ofwel 'follow-through'.

Figuur 1: De 'take away' positie met cirkels op de voornaamste stresslocaties.

De voorzwaai wordt voorafgegaan door de voorbereiding ('set-up'), waarbij de golfer een goede handgreep ('grip') en een goede stand boven de bal aanneemt. Bij de voorzwaai worden de armen naar achteren toe opgezwaaid. Hierbij treden rotaties op in de knieën, heupen, lage rugwervels en halswervels en schouders, terwijl het hoofd niet meebeweegt. De voorzwaai gaat gepaard met een overmatig zijwaarts bewegen van de linker duim (bij rechtshandige golfers), naar buiten toe bewegen van de linker pols aan het eind van de 'backswing' en naar achteren buigen van de rechter pols. Tijdens deze fase kan herhaalde overbelasting de oorzaak zijn van lage rug spieraandoeningen (sprains), peesontstekingen van de pols. Overbelasting van de strekspieren in de onderarm (tenniselleboog!) en nekproblemen. De voorzwaai blijkt echter maar aansprakelijk voor 21% van de blessures die ontstaan door golfswing (zie tabel 2).

Het grootste aandeel (49,5%) is toe te

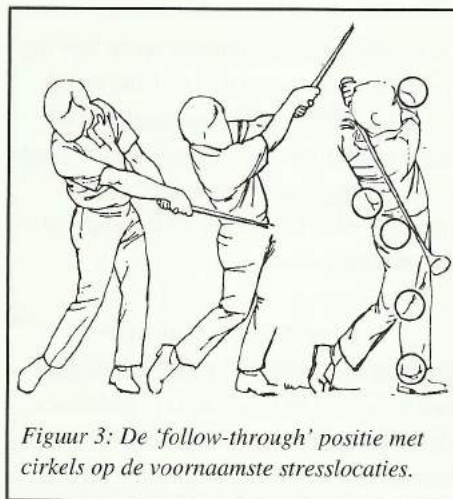

Figuur 2: De 'impact' positie met cirkels op de voornaamste stresslocaties.

schrijven aan de 'down-swing' of 'impact' (zie figuur 2). Bij het inzetten van de 'down-swing' is de rechter pols maximaal naar achteren gebogen, de linker duim overmatig zijwaarts gekeerd en staan de linker zenuw die langs de ellepijp naar de hand loopt, onderarmspieren en elleboog op rek. Vervolgens wordt de linker heup geroteerd, de benen draaien naar de bal en er ontstaat een naar zijwaarts gerichte kracht op de rechter knie. Tijdens 'impact' (het raken van de bal) ontstaat compressie van de rechter pols, trekken de strekspieren van de linker pols hevig samen en vergroot de naar zijwaarts gerichte kracht op de rechterknie. In deze fase van de swing ontstaan meestal hand-, pols- en elleboogblessures ten gevolge van de compressie tijdens de 'impact'.

Meest voorkomend zijn daarbij de peesontstekingen van de onderarm, pijnlijke overbelasting van de buigspieren van de rechter onderarm (pijn binnenkant elleboog) en pijnlijke overbelasting van de strek-

Figuur 3: De 'follow-through' positie met cirkels op de voornaamste stresslocaties.

spieren van de linker onderarm (pijn buitenzijde elleboog), breuk van handwortelbeentje en verschijnselen die passen bij beklemming van een zenuwbaan t.b.v.. de pols (pijnlijke tintelingen in de hand, krachtverlies e.d.).

Tevens ontstaan overbelastingletsels aan de rechterknie ten gevolge van de stress op de binnen- en buitenband van de knie. De nazwaai of 'follow-through' (zie figuur 3) veroorzaakt vooral bij slechte techniek veel rugblessures.

Nadat de bal geslagen is, draait men over de linker voorvoet (pivotteren), draait de linkeronderarm zodanig dat de duim van binnen naar buiten komt en draait de rechter onderarm zodanig dat de duim van buiten naar binnen komt.

De hals- en lendenwervels roteren en trekken door in overstrekking. Het lichaamsgewicht komt steeds meer op het linker been terecht, terwijl de knieën naar links draaien en de linker enkel naar buiten toe gedrukt wordt.

De overbelasting die ontstaat op de lage rug tijdens de nazwaai staat in verband met de 'omgekeerde C' positie (zie figuur 4), die ofwel overdreven of niet aangenomen wordt. In het eerste geval overheerst de overstrekkings- en in het tweede de draaiing van het lage-rug gebied.

Blessure-incidentie

Blessure-incidentie bij golfers is moeilijk vast te leggen. Er is nog weinig onderzoek verricht over dit onderwerp. Uit het beschikbaar onderzoek blijkt wel dat, in tegenstelling tot veel andere sporten, bij professionele golfers niet veel méér blessures voorkomen dan bij amateurs. Dit fenomeen is te verklaren door de aard van de sport. Overbelasting ontstaat niet zozeer door een herhaaldelijk (te) zware belasting, als meer door een herhaaldelijk gebruikte verkeerde techniek. Dit valt te concluderen uit twee studies over golfblessures: één over professionele en de andere over amateur golfers. De rug blijkt een zeer kwetsbaar gebied te zijn bij beide groepen golfers. De rug staat als tweede op de lijst van meest voorkomende blessures bij de profs (23,7%), met de pols op de eerste plaats (27%). Bij de amateur golfers had de rug de meeste blessures (24,2%), gevolgd door elleboog (23,2%), hand en pols (14,1%), schouder (8,3%) en knie (6,5%). In een onderzoek, verricht in Schotland, staat dat uit koers geslagen ballen en weggegooid clubs de meeste hoofdverwondingen veroorzaken.! Tevens staat de golfer bloot aan alle invloeden van de natuur. Zonverbranding, oververhitting, onderkoeling en blikseminslag komen wel

TABEL 1

Blessuremechanisme	%
Herhaaldelijk oefenen van de swing	70
Contact met een ander voorwerp dan de bal tijdens de swing	20
De swing tijdens de wedstrijden	7
Vooroverbuigen	1
Geraakt door de bal	1
Gevallen	1
Zichzelf met de club geraakt	0,5

eens voor en het is beslist noodzakelijk daar rekening mee te houden.

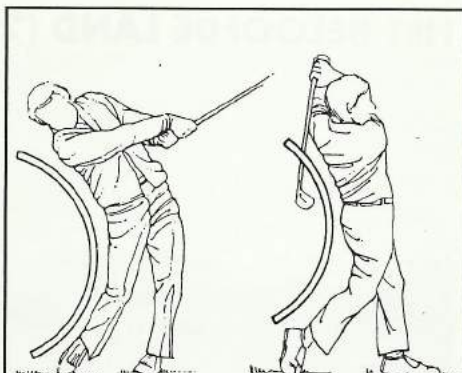
Blessurepreventie

Je kunt golf spelen met een buikje, maar je zult waarschijnlijk niet dezelfde resultaten kunnen behalen als een goed getrainde atleet en eerder blessures oplopen. Zoals bij elke tak van sport staat bij golf een mechanisch correcte uitvoering van de bewegingen aan de basis van blessurepreventie. Dit gaat vooral op voor de rug, waar een incorrecte overstrekkings- (zie figuur 4) vaak voor chronische rugklachten zorgt. Een goede lichaamshouding en positie tijdens de 'impact' en 'follow-through' zijn essentieel om het spel te verbeteren en blessures te voorkomen. Het ontvangen van de juiste instructies en aanwijzingen is dus van evident belang. De tweede stap naar preventie van blessures is het gebruik van deugdelijk materiaal. De juiste grip, lengte en flexibiliteit van de schacht en het gewicht van de club spelen een belangrijke rol. Vooral de beginner moet zich hierover goed laten informeren. De volgende stap is het bewust worden van de belastingen van het bewegingsapparaat, die optreden bij het

2. Blessures in verband met de fasen van de swing

Lichaamsdeel	% van het totaal aantal blessures		
	voorzwaai	slag	nazwaai
Nek	1	-	1,5
Schouder	1,5	2,5	5
Elleboog	1,5	6	1
Pols	7	20	2,5
Hand	2	4,5	1
Rug	8	14,5	12
Ribben	-	-	3,5
Knie	-	2	3
Subtotaal	21	49,5	29,5

golfen en de kennis van oefeningen, die noodzakelijk zijn om het lichaam voor te bereiden. Golf typeert zich als een sport met hele perioden van relatief lage fysieke belasting, dit afgewisseld met een (sub)maximale explosieve actie, met veel kracht- en stressmomenten. Als het lichaam daarop niet is voorbereid, zijn blessures bijna onvermijdelijk. De voorbereiding geschiedt op korte en lange termijn. Op korte termijn moet de golfer net als andere sporters een warming-up doen! Deze zou moeten bestaan uit een algemene warming-up, waarbij de bloedsomloop gestimuleerd wordt en een aantal specifieke rekoefeningen van de schouders en rug worden uitgevoerd. De specifieke warming-up bestaat uit geleidelijk aan intensiever worden van technisch goed uitgevoerde (deel)bewegingen van de golfswing. Dit eerst zonder, dan met club en dan weer zonder en met club en met bal. Op lange termijn kan toch best iets gedaan worden aan de algemene conditie: het uithoudingsvermogen (lopen, fietsen, zwemmen), de kracht (buik-, rug- en schouderspieroefeningen) en de lenigheid (rekoefeningen).

Figuur 4: De overstrekking of 'omgekeerde C' positie van de golfswing, met links een overdreven en incorrecte houding en rechts de correcte houding.

Revalidatie

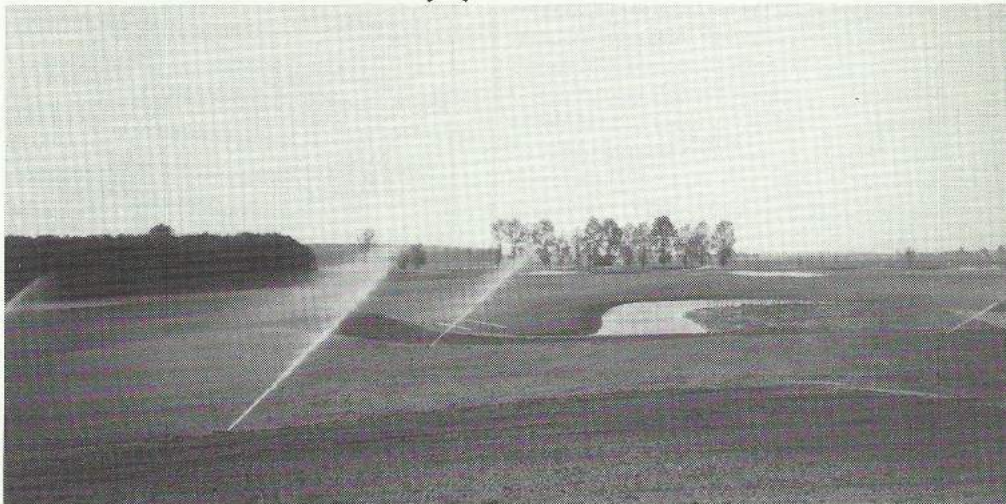
Heeft een golfer eenmaal een blessure opgelopen, dan zal afhankelijk van het probleem een revalidatieperiode ingesteld moeten worden, voordat de golfer weer voluit mag spelen.

Gezien het chronische overbelastingkarakter van de meeste blessures, zal een volledige sportstop niet vaak noodzakelijk zijn. Meestal volstaat het opzoeken van de oorzaak, waarbij na correctie en met ondersteuning van specifieke oefeningen de klachten verdwijnen. Alleen in ernstige of acute gevallen zal een sportstop moeten worden ingesteld.

Dezelfde stappen die gelden voor de preventie, gaan ook op voor de revalidatie.

'Golf is een sport die met plezier bedreven kan worden door leden van beide seksen tot op zeer gevorderde leeftijd, zolang zij maar goed voor zichzelf zorgen.'

HET BELOOFDE LAND (2)

Grote hoogteverschillen in de baan.

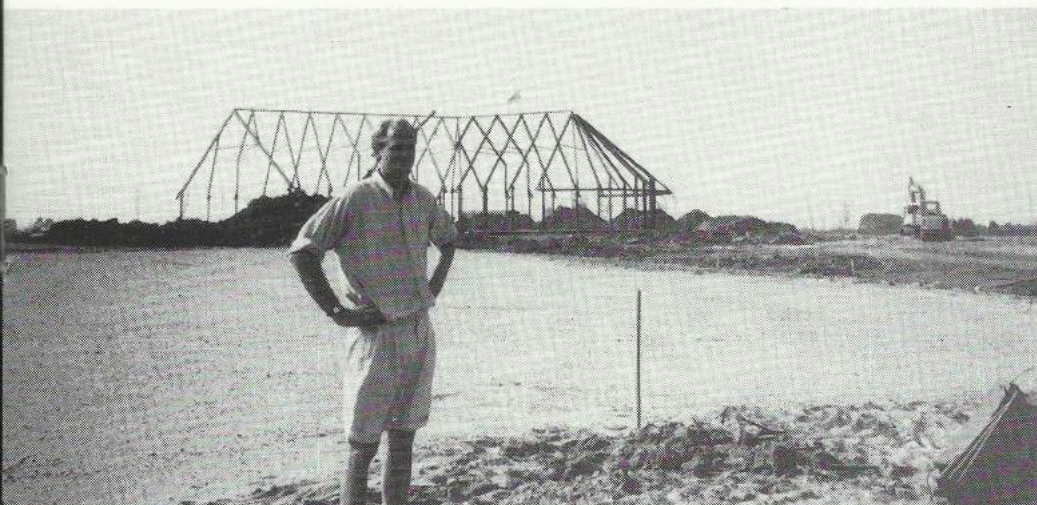
Op een van die werkelijk schitterende dagen in mei hadden we een afspraak met de architect van onze nieuwe 18-holes baan. Alan Rijks, ruim 1.90 meter lang, een liefhebber van Rode Annie (Cassis met Bitter Lemon), volgde na zijn studie tuin- en landschapsarchitectuur, een opleiding als golfarchitect. Hij werkte ongeveer vier jaar samen met de befaamde Belgische golfarchitect baron Paul Rolin alvorens als zelfstandig architect in het diepe te springen. In Nederland ontwierp Rijks in samenwerking met baron Rolin o.a. de baan in Groesbeek en -zelfstandig- de banen in Voorthuizen, Sluispolder en kortgeleden St. Nicolaasga en verder een 9-holes baan te Hendrik Ido Ambacht, in een peregaard.

Van hoog naar laag

Een golfcourse wordt veelal door een golfarchitect in samenwerking met een landschapsarchitect ontworpen. De golfarchitect brengt zijn golftechnische ideeën in, terwijl de landschapsarchitect zijn eisen stelt voor wat betreft de landschappelijke vormgeving van het terrein. In het geval van onze baan bestaat de landschappelijke hoofdstructuur uit een hoger-gelegen gedeelte, aansluitend bij de hogere kanaaldijk en brug. Vanaf daar loopt het maaiveld via een vingerstructuur glooiend af naar het laaggelegen omringende landbouwgebied. De hogere ruggen ('vingers') zijn geaccentueerd door een drietal bosstroken. Deze bosstroken vormen de ruggegraat van het coulissenlandschap dat de nieuwe baan karakteriseert. Binnen die basisstructuur heeft de golfarchitect zijn 18 holes, par 72, gesitueerd.

Teamwork

Zo simpel als het hier beschreven staat is het in werkelijkheid niet gegaan. Alan Rijks heeft

Golfarchitect Alan Rijks voor het nieuwe clubhuis.

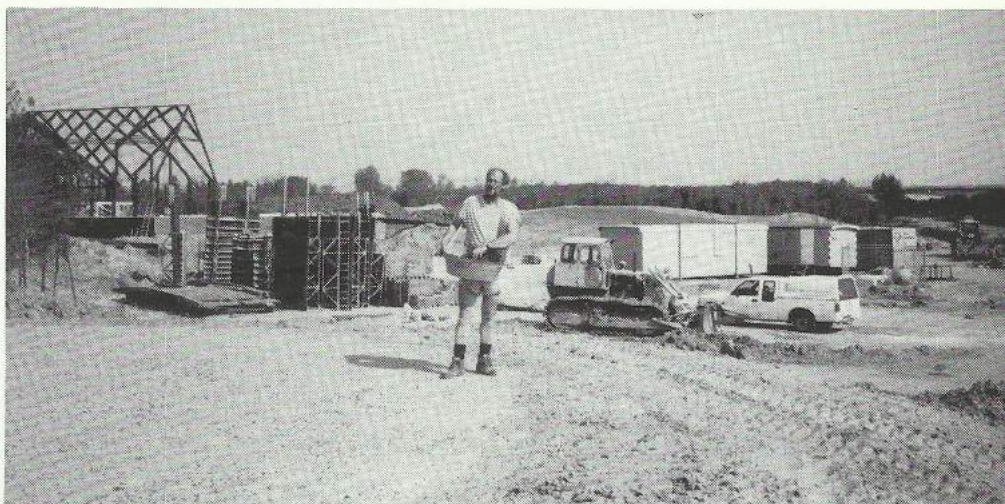
samen met het bureau Van Empelen en Van Aalderen, dat het nieuwe landschap ontwierp, heel wat uren moeten besteden om tot een voor golftechniek en landschap zo optimaal mogelijk resultaat te komen. Belangrijk daarbij was, aldus Rijks, dat de heer Van de Kamp het ontwerpteam veel ruimte heeft geboden om technisch en landschappelijk gezien een topbaan te bouwen. Zo heeft Rijks zelf de plaats van het clubhuis kunnen bepalen hetgeen natuurlijk nauwe relatie heeft met de ligging van het parkeerterrein, de drivingrange, de puttinggreen, de tees van de eerste en tiende hole, alsmede de greens van de negende en de achttiende hole. Daardoor is het centrale deel van de course zeer compact geworden met erg korte looplijnen naar alle voor de golfer belangrijke onderdelen van de baan.

Spelen om de afwas

Rijks golfde vroeger veel met zijn broer en zus, die beiden deel hebben uitgemaakt van het Nederlandse jeugdteam, met als inzet dat de verliezer opdraaide voor de afwas thuis. Dat hij niet van afwassen houdt is duidelijk als je, lopend door de nieuwe baan, ziet dat deze baan niet alleen veel kansen biedt voor goede spelers maar ook voor de wat hogere handicapper met inzicht in coursemanagement en durf. Vooral durf, want wie op deze baan op de juiste momenten durft aan te vallen heeft een streepje voor. Het aardige is echter dat ook de speler die liever wat minder risico's neemt een goede score kan maken.

Op één oor

De bodem van de baan is opgebouwd uit een bovenlaag van klei gelegen op een veenpakket waaronder zich de bekende vette, nauwelijks water doorlatende, blauwe klei bevindt.

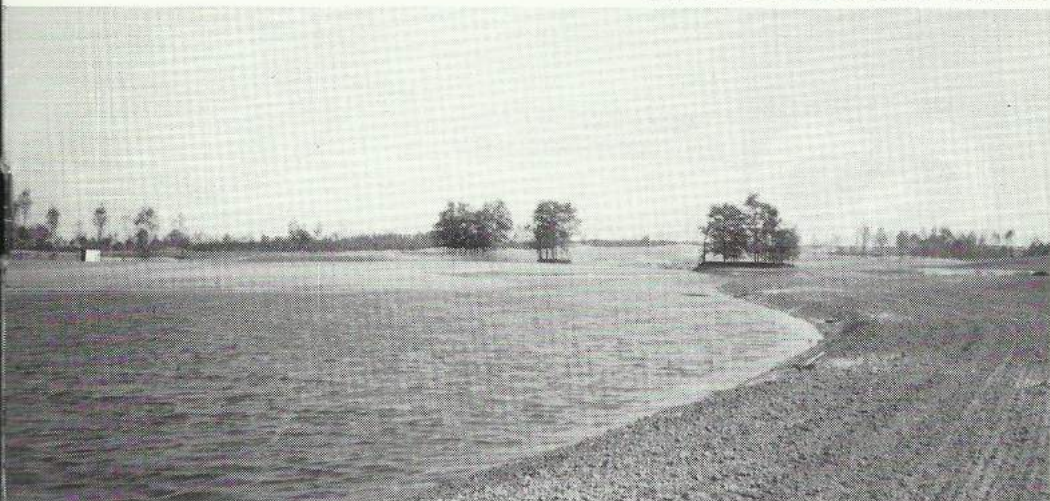
Elke fairway wordt tweemaal ingezaaid.

Dat betekent dat aan de ontwatering van de baan vreselijk veel aandacht moest worden besteed. Het gevolg is dat alle fairways ofwel "bol" liggen of "op één oor". Dit laatste wil zeggen: afwaterend naar één zijde van de fairway en vandaar via drainering naar een van de vele waterpartijen. Het situeren van alle hoogteverschillen, waterpartijen en dergelijke in het terrein gebeurt via een uitgebreid meetnet waardoor hetgeen op papier is ontworpen overgebracht wordt in het terrein. Daarna komt het echter aan op het vakmanschap van de aannemer en zijn machinisten die het werk daadwerkelijk moeten uitvoeren. Alan Rijks is ervan overtuigd dat deze mensen uiteindelijk voor zeker 10% verantwoordelijk zijn voor de detailvormgeving van de baan. Als voorbeeld noemt hij het afharken van de greens waarbij door de vaklui ter plaatse wordt bepaald hoe de grenzen van zo'n green het beste aansluiten bij het omringende terrein. Naast de uitgebreide drainage waardoor het teveel aan water snel afvloeit is eveneens een ruime beregeningsinstallatie gebouwd. Dit betekent dat de baan zowel bij nat weer als bij grote droogte goed bespeelbaar blijft. Om dit te bereiken is zoveel geïnvesteerd dat je globaal kunt zeggen dat de helft van de aanlegkosten van de baan onder het maaiveld verstopt liggen.

Ecologische structuur

De grote hoogteverschillen in het maaiveld hebben tot gevolg dat de begroëing naast de holes onderling nog al wat zal gaan verschillen. Op de hoger gelegen delen zullen planten, struiken en bomen groeien die met minder water toe kunnen dan die op de lagere plekken. En op de plaatsen daar tussenin vindt u de wat minder kritische flora. Zo zal het ook met de fauna gaan. De waterpartijen worden nu al bevolkt door gewone wilde eenden en kuifeenden,

HET BELOOFDE LAND

Eén van de vele waterpartijen in de nieuwe baan.

terwijl een zwaan zich ook al een territorium heeft toegeëigend evenals enkele waterhoentjes met hun vrolijke rode snavel. Het niet betreedbare vogeleiland tussen de fairways van de vijfde en de zesde hole zal zeker uitgroeien tot een druk bezochte schuilplaats voor vele vogelsoorten. De drogere terreindelen met aansluitende bosjes worden het gebied waar vooral fazant, patrijs en haas te vinden zullen zijn. Maar ook de mollen, die nu al beginnen met het ondergraven en vernielen van de pas ingezaaide greens.

Nu al is te zien dat het landschap van het terrein zodanig is opgebouwd dat er sprake is van een ecologische structuur die er voor zal zorgen dat het terrein over enkele jaren niet alleen een lustoord wordt voor golfers maar zeker ook voor de dieren- en plantenwereld.

Denkbaan

Volgens Alan Rijks wordt de nieuwe baan een typische 'denkbaan' die met een grote variatie aan stokken gespeeld moet worden. Dit komt niet alleen door de grote onderlinge verschillen van de hoog- en laaggelegen holes maar ook door invloed die windkracht en windrichting zullen uitoefenen.

Hoewel we op onze bestaande 9-holes al terdege worden gestraft als we geen rekening houden met de wind, zal een dergelijke nonchalance op de nieuwe baan nog meer slagen kunnen gaan kosten. Maar ook de moeilijkheden die per hole zijn ingebouwd zijn niet voor de poes. Hellingen in de fairways, veel waterhindernissen, fairwaybunkers, bunkers die sommige greens zodanig bewaken dat je er zonder goede pitchslag nauwelijks op terecht komt en greens waar de greenkeeper gemakkelijke maar ook vreselijk moeilijke puts kan steken.

Gerard van Woudenberg.

(wordt vervolgd).

G&O INSTALLATIE-
EN DAKWERKEN B.V.

Lutterveldweg 3 Tiel
Telefoon: 03440-12345

UW
VOLWAARDIGE
PARTNER!

Voor een nieuwe of gebruikte auto

- leasing en financiering
- tevens:* • APK keuringsstation
(alle merken)
- LPG-inbouwstation
- Travel pilot dealer
- Autowasserette
- Tankstation
- Nokia autotelefoon

AUTOBEDRIJF

mazda PAS

TIEL 03440-11662

Commissie nieuws

In één van de eerste Local Rules, waarin het vernieuwde bestuur van zich liet horen, werd de damescommissie vermeld als i/o, diep nadenken, bleek geen nieuwe wiskunde, maar wij bleken in oprichting te zijn. Heel leuk om dit te vernemen, maar misschien was de oorzaak van dit misverstand ook het meespelen van heren in het voorgaande jaar. Nu het dus werkelijk een damesochtend geworden is, moesten wij afscheid nemen van de heren. De laatste dinsdag dat we mee mochten spelen lag de organisatie geheel in hun handen en werden de dames verwend met een grote, door een van de heren zelf gebakken, verrukkelijke taart. Wij zijn nog diep onder de indruk van jullie dankwoorden en missen jullie echt wel.

Maandbeker

De eerste dinsdag van de maand spelen we voor de maandbeker en prijzen en is qualifying. Elke maand verplicht inschrijven op de lijst die op het prikbord hangt. Inschrijfgeld f 5,-. Aanvang wedstrijd 9.30 uur. Melden tussen 9.00 en 9.15 uur. Deelname is niet aan leeftijd gebonden, maar men dient wel over een geldige baanpermisatie te beschikken.

De maandbeker van april werd gewonnen door Jeanette v.d. Ham en de beker van de maand mei door Joke Beers. an harte gefeliciteerd dames.

Andere dinsdagen

De andere dinsdagochtend wedstrijden zijn eigenlijk non-qualifying, maar in overleg met bestuur en handicapcommissie mogen wij toch de kaarten inleveren. Dit kan alleen als we stableford spelen. Dit doen we dan maar, want er zijn nog te veel dames met handicap 54 of net daaronder, waarvan echt de handicap verlegd kan worden. Bovendien pikken ze alle leuke prijzen in. Aanvang eveneens 9.30 uur en melden tussen 9.00 en 9.15 uur.

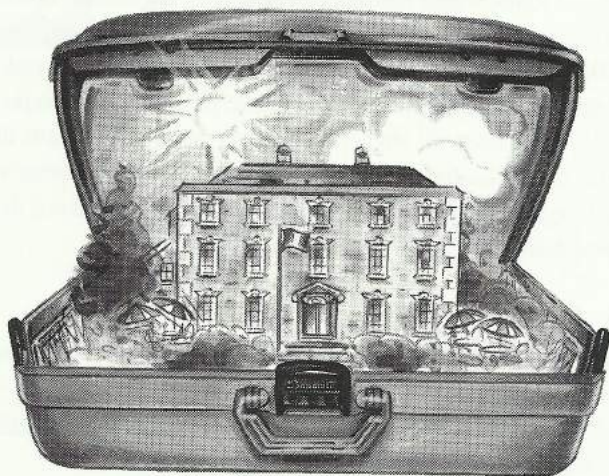
Mochten jullie leuke ideeën hebben betreffende wedstrijdvormen dan horen wij dit gaarne. Zijn er klachten, stop die dan maar in de klachtenbus.

Nu nog een verzoek. Zijn er dames die onze commissie willen helpen bij het leiden van de wedstrijden en echt de dinsdag tijd hebben, meld je dan. We hebben echt versterking nodig. Dan rest me nog Anneke Peters, die we al weken missen wegens een schouderblessure, van harte beterschap te wensen. Wij hopen, dat je spoedig met ons mee kan werken en weer kan spelen.

Een gezellig, gezond en handicapverlagend seizoen wenst jullie de damesdinsdagochtend-commissie,

Aly Wijnbergen.

Drie hotelovernachtingen gratis bij aankoop van een Samsonite koffer.

Als u nu een Samsonite koffer aanschaft, kunt u hem meteen meenemen op een minivakantie. Direct bij aankoop ontvangt u een waardecheque, goed voor drie hotelovernachtingen voor 2 personen. U kunt kiezen uit 400 luxe hotels in 9 landen. Per overnachting dient u per persoon een ontbijt en een diner in het sfeervolle hotelrestaurant te besteden.

Bij Wennekes Lederwaren kunt u tijdelijk uw favoriete Samsonite koffer en uw gratis minivakantie-adres uitkiezen.

Samsonite®

WIJ BLIJVEN VERRASSEND UITPAKKEN

**WENNEKES
LEDERWAREN**

Hoofdstraat 78, Wageningen
Waterstraat-promenade 2, Tiel

Uw Pro hoest . . . . .

Volgens de evolutietheorie van Darwin zijn wij mensen direct verwant aan of afstammend van de apen.

Soepel slingerend van boom tot boom schijnen nog enige exemplaren van de Orang Oetang in de tropische wouden van Borneo te leven.

Swingend met behulp van lianen zoekt deze verre neef een vreedzame weg door de boomtoppen tot er een opstopping is bij boom 5, een kort liaantje.

Er kan maar één Orang tegelijk aan de liaan. Er zijn nog vier Oetangs voor hem, dus hij besluit de tijd te doden en steekt een sigaretje op.

Ooit wel eens een aap zien roken?

Vast niet, geen gezicht. Welke aap rookt er nu tijdens het swingen aan een liaan door de frisse boomtoppen. Affijn, onze vriend dus wel (menselijke trekjes?) maar zie, daar is hij aan de beurt. Met de peuk nog losjes in de rechter mondhoek daalt hij af (hij heeft twee handen nodig bij het swingen aan de liaan).

Eenmaal op de grond aangekomen merkt hij dat zijn peuk inmiddels het filtertje heeft bereikt. Tja, wat doe je dan?

Nou gewoon, net als alle andere apen gooi je die peuk dan op de grond. Een beetje primitieve gedachte zult u denken, maar wat kun je nou verwachten van onze neef, cq voorouder. Hij weet niet beter. Een peuk gooi je toch altijd daar op de grond waar je je laatste trekje inhaleert?

Terug naar onze beschaafde wereld. U heeft vast wel eens iemand op de tennisbaan gezien met in de linkerhand een bal, in de rechterhand een racket en in de rechtermondhoek een sigaret, klaar om te serveren.

Of laatst nog die voetbalwedstrijd waar die speler, voor- dat hij een penalty moest nemen, even de peuk uit zijn mondhoek haalde, naast de bal op de grond legde, de bal helaas over het doel schoot, maar gelukkig nog net zijn nog rokende peukje weer veilig in zijn rechtermondhoek kon stoppen. Dat is pas sport, en vooral ontspanning!!

En bij golf? Men legt al golfbanen aan op vuilnisbelten en soms gaat het (zij het langzaam) ook andersom. (lees verder op pagina 19).

BEREIKBAAR ZIJN IS WINST

Ook tijdens het golfen
gaan uw zaken
gewoon door met een
Personal Telephone
van

Tele-Coenen

Tele-Coenen
Steenovenweg 4-5-6
3532 AE Utrecht
Tel. 030-939456
Fax 030-949658

COENEN CARROSSERIE - COENEN OPEN DAKEN
COENEN CAR CARE
COENEN INTERNATIONAL TRADING

(vervolg van pagina 17).

Te beginnen bij peuken op de tee, peuken op de fairway of ook zeer geliefd, peuken in de bunker. De papieren zakdoekjes liggen er ook al en over niet al te lange tijd zullen de blikjes, boterhamzakjes, gescheurde poloshirts, gebroken stokken en afgedankte karren etc. ook wel volgen. O ja, kent u het verhaal al van die meneer die iets bij de Hema had gekocht en dat bij V en D ging ruilen omdat het niet helemaal goed was? Volgende keer!

P.S.1. De begeleiding van de beginners begint goed te lopen; compliment voor Henk Brinks.

P.S.2. Er is weer een ruime voorraad nieuwe shopartike len (cadeaus en zomerkleding).

Paul Grosfeld

Van Uw assistent Pro.....

Ik krijg de laatste tijd veel mensen op les die mij vertellen, dat ze moeilijkheden hebben met hun korte spel en hier ook veel slagen mee verliezen.

Vorige keer heb ik een stukje geschreven over het oplijnen, maar de fout wordt al iets eerder gemaakt, namelijk als ik zie hoeveel verschillende soorten ballen mensen uit hun golf tas weten te toveren. Allerlei kleuren ballen komen je tegemoet.

Dit brengt vaak met zich mee, dat niet alleen de ballen verschillende kleuren hebben maar ook verschillende merken.

En daar zit het grootste probleem wat betreft de goede lengte en constantheid in het korte spel. Elke bal heeft namelijk een verschillende hardheid wat met dezelfde snelheid van een chipslag toch uitmondt in lengteverschil.

Wilt u uw korte spel verbeteren en constanter maken dan begint dat met een goede keus ballen van het zelfde merk.

Er zijn namelijk drie verschillende soorten ballen te beginnen met een "three piece ball". Deze bal bestaat uit drie gedeelten en wel een zachte kern met elastiek omwonden en afgedekt met een laag Balata. Ook wel balata bal genoemd.

Daarna hebben we de "two piece ball" en is ook de meest voorkomende bal. Deze bestaat uit een harde kern met een Surlyn laag.

Dan hebben we nog de "one piece ball" te vergelijken met de ballen die we op de driving-range gebruiken. Als u nog vragen hebt dan kunt u bij Paul of mij terecht.

Veel plezier bij uw korte spel.

Marc Wolterinck.

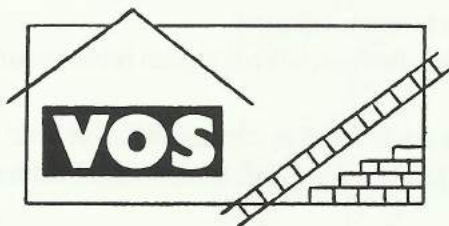
Installatiebureau voor:

- * **CENTRALE VERWARMING**
- * **AIRCONDITIONING**
- * **VENTILATIE**
- * **SANITAIR**

OOSTENDORP
INSTALLATIETECHNIEK BV

Voor de Kijkuit 1
Postbus 62, 4000 AB Tiel
Telefoon 03440 - 18141*

GEBR. VOS TIEL B.V.

**AANNEMINGSBEDRIJF VAN
NIEUWBOUW VERBOUW
ONDERHOUD**

KEURING VAN WONINGEN

Aldenhagelaan 1 4003 TA Tiel
Telefoon 03440-19936

**MET DE NISSAN
100 NX T-BAR
IS HET ÓÓK
LEUK SPELEN!**

Bij uw NISSAN-dealer voor Culemborg-Leerdam -Vianen en omstreken
AUTOBEDRIJF JAN VAN BEURDEN B.V.
Plantijnweg 7, 4104 BC Culemborg Telefoon 03450-12134

OFF COURSE

Naar aanleiding van een onlangs op de BBC gehouden interview met de wereld-vermaarde longhitter Joe Cool, waarbij ondermeer het gebruik van Jumbo-drivers ter sprake kwam, zijn enige zaken aan het licht gekomen, die mij nopen u ervan in kennis te stellen, opdat u niet dezelfde fouten maakt, die zowel Joe als mij zijn overkomen, bij het vervolmaken van onze golf equipment.

Gedurende de fase waarin door veel oefening iedere keer nog verbetering in het spel geconstateerd wordt, is er nog niet zoveel aan de hand. Je ziet hooguit mooiere covers, nieuwe tassen, duurdere ballen en fancy gloves op de baan verschijnen.

Echter, op een bepaald moment bevalt de putter niet meer, en dit is het begin van het einde. Je ziet dan putters verschijnen met een kop als een voorhamer, die naast het probleem dat je het gevoel totaal verliest, tevens het nadeel hebben dat de bal veel verder doorrolt (tot zelfs ver buiten de green); 'nice shot' is het enige dat dit oplevert. Het gewin aan lengte brengt menig speler ertoe de korte ijzers verder maar in de tas te laten. In extreme gevallen verdwijnen zelfs alle ijzers uit de tas.

Dat dit nooit de bedoeling kan zijn geweest behoeft geen betoog. het heeft er echter wel toe geleid, dat de fabrikanten die de bui al zagen hangen, andere wapens in de strijd hebben gegooid, om tenminste nog enig verschil in lengte te kunnen genereren boven deze nieuwe generatie putters.

Het idee van de Jumbo-drivers was geboren, en hoewel de meeste exemplaren zoals "Dirty Harry", "Jake the Snake" en de " Mean Machine" misschien nog niet helemaal je dat waren, hebben "Big Bertha", "Fat Eddy" en "Miss Piggy", althans voor mij en Joe de boel danig verziekt.

Door deze ontwikkeling namelijk is het voor ons praktisch onmogelijk geworden de bal op de course te houden. Om nog enigszins op niveau te blijven hebben wij beiden afgerichte outside agencies moeten aanstellen, die met kunst- en vliegwerk onze ballen in-bounds moeten proberen te houden.

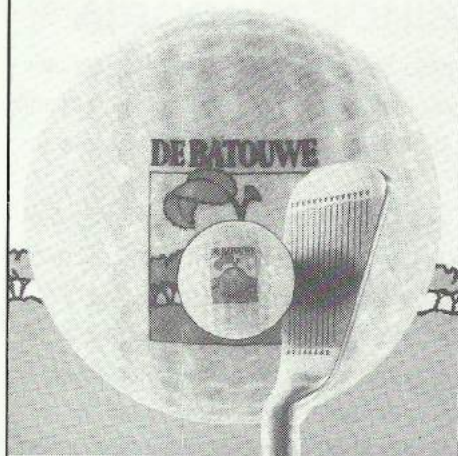
Laat het niet zover komen, blij trouw aan uw oude putter, gebruik weer eens een wedge voor uw approach, en wat is er mooier dan die doffe explosie van de sandwedge in de bunker.

Nu ik dit zo overlees schiet mijn gemoed vol, ik hoop het uwe ook.

J.W.

'LOCAL RULES'

Gedrukt door 'De Batouwe'

allard van leeuwen van herwijnen & co registeraccountants

ACCOUNTANCY
BELASTINGEN
ADMINISTRATIES
BEDRIJFSADVISING
AUTOMATISERINGSADVIES

alh bedrijfsadvising b.v.

OVERNAMES / FUSIES
INTERIM MANAGEMENT
ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

alh administraties b.v.

Nieuwe Tielseweg 69a, 4001 JT Tiel,
tel. 03440-21222 / fax 03440-31200

DE STEENEN TAFEL

ARNHEM

'n Hoogtepunt, ook culinair

*Iedere dag
geopend vanaf
17.00 uur*

*Restaurant „De Steenen Tafel“
Weg achter het Bosch 1, Arnhem
Telefoon 085-435313*

Eigenaar: J.B.A. de Sain

BUSINESS GIFTS ?

Kurz International

TIEL

☎ 03440 - 20903

OFF COURSE NOT NOT

Met verbazing heb ik de hiervoor geplaatste Off Course gelezen.

De schrijver J.W. vertelt hierin dat door de verschijning op de markt van de diverse drivers het spel van Joe Cool en hem danig is verziekt.

Hier heb ik nu echter mijn twijfels over! Want wat zijn de feiten? Joe Cool en J.W. heb ik maanden geleden al geattendeerd op de beroemde golf-professional David Earnbetter. Joe Cool heeft dit advies van mij ter harte genomen en slaat met zijn "Big Bertha" nu een fantastische drive!

En J.W.? Nee, deze golfer vond dit voor hem NIET nodig. "Dit probleem los ik zelf wel op", aldus J.W. Maar ik verdenk hem ervan, dat hij die slice juist beoefent om vanaf de derde niets vermoedende spelers op de green van de zesde de stuipen op het lijf te jagen. Want zover als hij de bal slaat, draagt zijn stem die "FORE" roept duidelijk niet!

En dan wat die putter met een kop als een voorhamer betreft, het volgende: mij is ter ore gekomen dat de Off Course - scribent in het diepste geheim met zulk een putter in zijn achtertuin oefent.

Het schijnt zelfs zo te zijn dat hij zijn twee honden een oefenbunker heeft laten graven! Ook een heuse green met een hole en vlag met de tekst "Off Course - J.W." erop ontbreekt niet.

Hij hoopt deze superputter technisch zodanig te beheersen om de finale van de Maandbeker in zijn voordeel te beslissen. FOUT! Dit zal hem niet lukken, want wat J.W. nodig heeft, is een mentale training.

Ik adviseer hem daarom, lees het boek "Mentale training voor golfers" van David Graham. Slechts dan zal hij door een optimale concentratie zijn presteren vanzelf verbeteren!

Met zijn verhaal over die driver en putter zou ik willen zeggen: "J.W. Je kunt me nog meer vertellen!"

J.M.

PRIKBORD

Garantie-commissie

Tijdens de Algemene Ledenvergadering is besloten een commissie van wijze mensen aan te stellen die een oplossing gaan zoeken voor de zekerstelling van de tezijnertijd aan de exploitant van de golfbaan te betalen entree-gelden. Alle tot nu toe aangedragen oplossingen bieden onvoldoende garantie of zijn te kostbaar. Misschien kan het bestuur eens bij andere clubs te rade gaan die voor dit probleem al wel een oplossing hebben gevonden.

Parenwedstrijd

Kan de wedstrijdcommissie het idee van onze golfarchitect overnemen en als prijs voor de parenwedstrijd instellen dat degene die heeft gewonnen wordt vrijgesteld van de afwas?'

Ritsen,

geen nieuwe golfterm

Ritsen, een oplossing die op de snelweg ook niet werkt, zal niet worden ingevoerd bij de afslag van de eerste hole. Iedereen zal na de eerste 9 holes gewoon een nieuwe afslagtijd voor de tweede ronde moeten invullen in het schrift. Daarmee missen we de kans op een nieuwe golfterm maar ook de kans op ruzie. En dat laatste is heel wat meer waard.

Wist u dat:

- * De duur van de neerzwaai ongeveer 1/5 seconde bedraagt.
- * Bij een gemiddelde volwassen golfer het clubhoofd dan een snelheid bereikt van ongeveer 160 km/uur.
Bij professionele spelers 185 tot 215 km/uur.
- * Het eigenlijke contact met de bal ongeveer 5/10.000 seconde duurt en de bal en clubhoofd zich daarbij samen 2 tot 2,5 cm. verplaatsen.
- * De maximale kracht waarmee de bal wordt geraakt ongeveer 1.000 kilogram is.
- * De bal tijdens het raken 15 tot 30% wordt samengedrukt.
- * De bal het clubhoofd verlaat met een snelheid van ongeveer 215 km/uur en een 'backspin' krijgt van 3.000 tot 4.000 omwentelingen per minuut.
- * We het moment van de bal raken pas voelen als deze al 25 tot 30 cm. voor het clubblad uit is.

Prix d'Escargots

Tijdens de Maandbekerwedstrijd heeft de wedstrijdcommissie een nieuwe prijs ingesteld nl de prix d'escargots voor de flight met de laagste groundspeed. Een vondst die we moeten koesteren en belonen door er een officiële status aan te verlenen.'

Golf-wijsheid

Theorie betekent dat je alles weet maar dat niets lukt.

Praktijk betekent dat je niets weet maar dat alles lukt.'

Kees Jaskulak.

VIDEOCENTRUM

TIEL: G.Waltgerlaan 12-14 tel. 034 40-1 15 50

CULEMBORG: 't Jach tel. 0 34 50-3 00 03

GELDERMALSEN: Rijksstraatweg 1 tel. 0 34 55 - 7 10 57

L.K.V. BIOS THUIS B.V.

L.K.V. DEALERS:

VIDEOTHEEK 'T LUIFELTJE

Burg. Verbrughweg 11 Lienden tel. 0 34 43-22 41

VIDEOTHEEK 'T DRAAIPUNT

Overstraat 47 Amerongen tel. 0 34 34-5 43 10

VIDEOTHEEK GIJBEN

A. van Drielstraat 9 Aalst tel. 0 41 87-27 10

VIDEOSHOP DREUMEL

Rooysestraat 95b Dreumel tel. 0 88 77-2778

VIDEOTHEEK • PHONOTHEEK

GOLF IS NÈT ZO
FANTASTISCH
ALS EEN CITROËN

AUTOMOBIELBEDRIJF V/H VERHOEKS
Fabriekslaan 14 Tiel / tel 03440-12544